

Budapest Főváros XV. Kerületi Önkormányzat Göncz Árpád Szociális Intézmény honlapjának (1.) akadálymentességi utóellenőrzése során tett megállapítások

BEVEZETÉS

Jogsabályi háttér

A közsférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló 2018. évi LXXV. törvény 3. § (1) bekezdése alapján „a közsférabeli szervezet honlapját és mobilalkalmazását úgy köteles kialakítani és folyamatosan működtetni, hogy a felhasználók számára akadálymentesen érzékelhető, kezelhető, érthető és informatikai szempontból stabil legyen.

A közsférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről szóló 2018. évi LXXV. törvény 3. § (2) bekezdése a honlapok és a mobilalkalmazások akadálymentességi követelményei kapcsán úgynevezett „közöttett harmonizált szabványokat” említi.

A hivatkozott szabvány az „IKT-termékek és -szolgáltatások akadálymentességi követelményei” című MSZ EN 301 549 jelzetű szabvány, amely az Európai Távközlési Szabványügyi Intézet (rövidítve ETSI) www.etsi.org URL című honlapjáról szabadon letölthető.

A szabvány 9. fejezetében találjuk a honlapokra vonatkozó követelményeket, amely szerint egy weboldal akkor felel meg az MSZ EN 301 549 szabványnak, ha teljesíti a WCAG 2.1 szabvány „AA” szintű megfelelőségi követelményeit.

Fogalommagyarázat

- Weboldal (weblap, web page): adott URL címmel azonosítható oldal a webhelyen belül.
- Webhely (website, honlap): weboldalak halmaza, melyek közös célt szolgálnak, és amelyeket ugyanaz a szerkesztő, csoport vagy szervezet készített.
- Főoldal (nyitóoldal, kezdőoldal, homepage): a webhely fő weboldala.

Az alkalmazott szabvány, illetve az ellenőrzés hatálya

A WCAG elnevezés az angol Web Content Accessibility Guidelines szavakból képzett rövidítés. Magyar fordítása Webes Tartalom Hozzáférhetőségi Irányelv, de Web Akadálymentesítési Útmutató néven is hivatkoznak rá.

A Web Akadálymentesítési Útmutató meghatározza, hogyan lehet a webtartalmat jobban elérhetővé tenni a hátrányos helyzetűek számára. Az akadálymentesítés a fogyatékkal élők széles körét érinti, beleértve a látási, hallási, testi, beszéddel kapcsolatos, kognitív, nyelvi, tanulási és neurológiai fogyatékoságokat. Habár ezek az irányelvek széles területet fednek le, nem képesek arra, hogy az összes típusú, fokozatú és kombinációjú fogyatékosággal rendelkezők igényeinek megfeleljenek.

Ezek az irányelvek használhatóbbá teszik a webtartalmat az idősebb felhasználók részére is, akiknek az öregedés következtében változnak a képességeik, és természetesen segítik a használhatóságot a mindennapi felhasználók számára is.

A szabvány négy fontos alapelvből áll: észlelhetőség, működtethetőség, érthetőség és robusztusság. Az alapelvek irányelvekből állnak, amelyek segítik a szerkesztőket a teljesítési feltételek megértésében.

A WCAG 2.1 szabványban összesen 13 darab irányelv található. Ezek olyan alapvető célokat fogalmaznak meg, amelyek a webes tartalom minél akadálymentesebb elérhetőségét teszik lehetővé. Az irányelvekhez teljesítési feltételek vannak hozzárendelve, amelyek az adott irányelv tesztelhetőségét biztosítják. A WCAG 2.1 szabványban összesen 78 darab teljesítési feltétel szerepel.

A teljesítési feltételeknek azonosítójuk, nevük és szintezettségi besorolásuk van. Az azonosító első két száma mindig a vonatkozó irányelv és alapelv sorszáma.

A különböző csoportok és helyzetek szükségleteinek kielégítése érdekében három megfeleléségi szintet határoztak meg a szabvány készítői. Ezek a következők: A (legalacsonyabb), AA (két A), és AAA (három A, legmagasabb).

A közszférabeli szervezeteknek a „AA” szintet kell elérniük.

Egy weboldaltól vagy mobilalkalmazásról akkor mondható el, hogy „AA” szinten akadálymentes, ha az összes „A” és „AA” szintű teljesítési feltételt is teljesíti.

Az ellenőrzés célja, hogy a kiválasztott reprezentatív minta alapján bemutatásra kerüljenek azok a weboldalon használt megoldások, amelyek nem felelnek meg a hatályos szabvány előírásainak. Jelen dokumentum a hibák feltárásán túl a szabályok bemutatásával, értelmezésével és jó gyakorlatok felsorolásával is támogatja az akadálymentes kialakítást. Az ellenőrzés kizárólag az előírt szabványban foglalt szabályok, teljesítési feltételek betartásának vizsgálatára terjed ki, további hibák feltárása nem tartozik az ellenőrzés céljai közé.

Utóellenőrzés előzményei

A honlap előző akadálymentességi ellenőrzése 2023. 08. 14. - 2023. 08. 18. időpontban történt.

Utóellenőrzés során használt tesztelési környezet

Böngészők neve és típusa:

- Mozilla Firefox verzió: 137.0.2
- Google Chrome verzió: 135.0.7049.96

Képernyőolvasó szoftverek:

- JAWS for Windows verzió: 2025.2503.39
- NVDA verzió: 2024.4.2

Utóellenőrzés részletei

Az ellenőrzés a következő időpontban történt: 2025. 04. 22. - 2025. 04. 23.

Az alábbi oldalakat használtuk reprezentatív mintaként:

- <https://gaszixv.hu/>
- <https://gaszixv.hu/adatkezesesi-tajekoztato/>
- <https://gaszixv.hu/22-2025-csalad-es-gyermekjoleti-kozpont-fioka-csalad-es-gyermekjoleti-kozpont-1-fo-ovodai-es-iskolai-szocialis-segito/>
- <https://gaszixv.hu/egysegek/>

Az akadálymentességi ellenőrzés utáni teendők

1. Az akadálymentességi ellenőrzés során feltárt hibák ismeretében javasoljuk, hogy **egyeztessenek a honlap üzemeltetéséért, fejlesztéséért felelős személyekkel, szervezeti egységekkel**, érintett külső és belső partnerekkel.

Fontos kiemelni, hogy a feltárt hiányosságok reprezentatív minta alapján kerültek bemutatásra, így ezeket a teljes honlapra kell értelmezni.

2. **Szükséges határidőt vállalni a feltárt hiányosságok javítására**, amelynek köszönhetően a megadott határidőig javítható a honlap hozzáférhetősége. Ezzel párhuzamosan szükséges intézkedni arról, hogy a jó megoldások, illetve a teljesítési feltételek beépüljenek a fejlesztési folyamatokba.

A feltárt hibák javításának megtervezése során javasoljuk mérlegelni, hogy az adott honlap esetében a jövőben milyen módosítások vannak már tervbe véve, továbbá kiindulópont lehet a feltárt hiba súlya (kényelmi funkció vagy egyes alapvető folyamatok része), illetve az adott tartalom látogatottsága.

Előfordulhat, hogy az ellenőrzésben érintett honlap éppen fejlesztés alatt áll, esetleg már el is készült az új honlap, csak még a publikálás nem történt meg. Ezekben az esetekben kérjük, hogy az akadálymentességi elvárásokat kiemelten vizsgálják meg az új honlap tekintetében, hogy már eleve akadálymentesen kerüljön kialakításra. Ilyen esetben elegendő az új, eleve akadálymentesen kialakított honlap publikálásának dátumát feltüntetni, mint javításra vállalt határidő.

Kiemelten ajánljuk figyelmükbe a témában készült rövid tájékoztató videó sorozatot, az ún. web akadálymentességi kisokost, amely a <https://services.gov.hu/akadalymentesites/web-akadalymentesitesi-kisokos> weboldalon keresztül érhető el.

3. **A feltárt hiányosságok javítására vállalt határidőt a Digitális Magyarország Ügynökség Digitális Szolgáltatások Felügyelete számára kell megküldeni** a <https://www.magyarorszag.hu/> honlapon keresztül "[A webakadálymentesítési ellenőrzési eljárás során a feltárt hiányosságok javítására az érintett közszférabeli szervezet által vállalt határidő, valamint a korábban vállalt határidő hosszabbítása iránti kérelem](#)" elnevezésű ügy indításával.

Az ellenőrzés kapcsán felmerült kérdéseket a webakadalymentesites@dmu.gov.hu e-mail címen keresztül várjuk.

TALÁLT HIBÁK LISTÁJA

1. A weboldalon található olyan grafikus elem, amely csak dekorációs célt szolgál. Ezen grafikus elemeket el kell rejtetni a képernyőolvasó szoftverek előtt az aria-hidden attribútummal, „true” értékkel. Azon képek esetében, amelyek hivatkozással vannak ellátva, viszont a képhez tartozó link a mellette elhelyezkedő szöveges hivatkozásból is elérhető, a képet tartalmazó linket ki kell venni a tabulátor sorrendből (tabindex="-1") és a képernyőolvasó szoftverek előtt is el kell rejtetni (aria-hidden="true"), hogy a felhasználók ne észleljék duplikált tartalomként.

Példa:

- a. A főoldalon a "Legfrissebb hírek" címsor alatt lévő képeket el kell rejtetni a képernyőolvasó programok előtt, mivel az alattuk lévő címsor leírja a képek tartalmát.
- b. Az "Egységek" aloldalon lévő cikkek képeit el kell rejtetni a képernyőolvasó programok előtt, mivel az alattuk lévő címsorok leírják a képek tartalmát.
- c. A vizsgált oldalak tetején lévő "Göncz Árpád Szociális Intézmény" feliratot tartalmazó képet szükséges elrejtetni a képernyőolvasó programok előtt, mert a mellette lévő szöveg leírja a kép tartalmát és a hivatkozását ki kell venni a tabulátor sorrendből, mert a "Kezdőlap" főmenüponthoz ugyanaz a hiperhivatkozás van társítva.

Kiemelten fontos, hogy a hibás gyakorlat a példaként említett konkrét eseteken túl a honlap teljes felületén javításra kerüljön, valamint, hogy az új, vagy változtatáson átesett tartalmak is megfeleljenek ezen kritériumoknak.

2. A weboldalról letölthető olyan dokumentum, amelynek tartalmához, szövegéhez képernyőolvasó szoftver használatával nem lehet hozzáférni.

Példa:

- a. Az "Adatkezelési tájékoztató" aloldalról letölthető adatkezelési tájékoztató PDF dokumentum tartalma nem érhető el képernyőolvasó szoftverek használatával, mivel szkennelt képet tartalmaz.

Kiemelten fontos, hogy a hibás gyakorlat a példaként említett konkrét eseteken túl a honlap teljes felületén javításra kerüljön, valamint, hogy az új, vagy változtatáson átesett tartalmak is megfeleljenek ezen kritériumoknak.

További információ a [Web akadálymentességi kisokos 20. részében érhető el](#).

3. A weboldal fejlécében található ugrólink, azonban az nem tölti be a funkcióját, mivel aktiválásakor a képernyőolvasó program fókusza vagy a billentyűfókusz nem kerül a megjelölt helyre.

Példa:

- a. A 22/2025 Család- és Gyermejkölési Központ FIÓKA Család- és Gyermejkölési Központ – 1 fő óvodai és iskolai szociális segítő oldalon az ugrólink aktiválására a fókusz nem kerül a megjelölt helyre.

Megfelelő példák a javításhoz: <https://webaim.org/techniques/skipnav/#maincontent>

További információ a [Web akadálymentességi kisokos 23. részében érhető el](#).

4. A weboldalon az egyes blokkok vizuálisan jól beazonosítható címsorai a kódban nincsenek valódi címsor jelölőelemmel megjelölve. A könnyebb navigálhatóság érdekében szükséges az oldal logikai címsorrendjének megfelelő címsor jelölőelem (<h1>, <h2>, <h3>, stb.) használata.

Példa:

- a. Az Egységek oldalon a <h4> címsorú Kapcsolódó hírek címet <h3> címsorú cikk címe követi, ami nem logikus, mivel kapcsolódó elemekről van szó.
5. A weboldalon található olyan elem, amelyhez nem tartozik szöveges címke, nem elég leíró vagy nem magyar nyelvű. Egy képernyőolvasó szoftverrel böngésző felhasználó nem tudja eldönteni, hogy pontosan milyen célt is szolgál az adott elem. A címkének (névnek) mindig leírónak kell lennie.

Példa:

- a. A Keresés mezőnek angol nyelvű a hozzákapcsolt címkéje.
- b. Az Egységek oldalon a Térkép hivatkozások szövegéből nem derül ki, hogy pontosan mihez tartoznak. Aria-label attribútum használata szükséges.

További információ a [Web akadálymentességi kisokos 25. részében érhető el](#).

6. A weboldalon található olyan link vagy szöveges elem, amelynek az elvárt szint alatti a kontrasztaránya.

Példa:

- a. Az "Egységek" aloldalon a cikkekhez tartozó szürke dátumok kontrasztaránya a fehér háttérrel 2,6:1.

Kiemelten fontos, hogy a hibás gyakorlat a példaként említett konkrét eseteken túl a honlap teljes felületén javításra kerüljön, valamint, hogy az új, vagy változtatáson átesett tartalmak is megfeleljenek ezen kritériumoknak.

A szabvány szint szerinti minimum kontrasztarány - amely megfelelő láthatóságot biztosít a felhasználó aktuális körülményeitől függetlenül - a szöveges tartalom esetén 18 képpont méret alatt a háttérhez viszonyítva 4,5:1, legalább 18 képpont vagy félkövér szövegnél legalább 14 képpont esetén 3:1. A linkek szövegének legalább 3:1 kontrasztarányban el kell térnie a körülöttük levő szövegtől, ha a hivatkozás nincs egyéb vizuális módon megkülönböztetve (pl. aláhúzással vagy félkövér stílussal). Javasolt a kontrasztarányt erre létrehozott célszoftverrel vizsgálni, pl. Colour Contrast Analyser (CCA).

További információ a [Web akadálymentességi kisokos 26. részében érhető el](#).

7. A weboldalon található olyan grafikus elem, amelynek az elvárt szint alatti a kontrasztaránya.

Példa:

- a. A vizsgált oldalak tetején a halványszürke keresés űrlapmező kontrasztaránya a halványzöld háttérrel 1:1.

Kiemelten fontos, hogy a hibás gyakorlat a példaként említett konkrét eseteken túl a honlap teljes felületén javításra kerüljön, valamint, hogy az új, vagy változtatáson átesett tartalmak is megfeleljenek ezen kritériumoknak.

A szabvány szint szerinti minimum kontrasztarány - amely megfelelő láthatóságot biztosít a felhasználó aktuális körülményeitől függetlenül - a grafikus elemek esetében 3:1. Javasolt a kontrasztarányt erre létrehozott célszoftverrel vizsgálni, pl. Colour Contrast Analyser (CCA).

További információ a [Web akadálymentességi kisokos 26. részében érhető el](#).

8. A weboldal a nagyíthatóság követelményeinek nem tesz eleget. A vizsgált 1280x1024 px nézetablak méretben és 200%-os nagyítás esetén a weboldal egyes elemei nem alkalmazkodnak megfelelően a nagyítás szintjéhez, így esetenként a tartalom nem, vagy csak vízszintes görgetés mellett érhető el.

Példa:

- a. A főoldalon nem jelenik meg a beágyazott Facebook modul a vizsgált nézet ablakban.
- b. Az "Egységek" aloldalon lévő cikkek megállíthatatlanul mozgó slideshow-ként jelennek meg a vizsgált nézet ablakban. Ez nagyban nehezíti a diszlexiás, valamint a gyengénlátó, nagyító szoftverrel böngésző felhasználókat az információk értelmezésében.
- c. A vizsgált oldalakon az oldalak tetejére navigálva az oldalak címe takarja a böngészőablak alján lévő sötét sávot, amely tartalmát csak lejjebb görgetve lehet elolvasni a vizsgált nézet ablakban.

Egy weboldal esetében elsődleges fontosságú a nagyíthatóság megfelelő működése, mivel annak nagyításhoz alkalmazkodó felületével találkozik minden olyan felhasználó is, akik különféle eszközökről böngésznek, így a nagyíthatóságból eredő hibákkal a fogyatékkal élő emberek csoportjánál sokkal szélesebb kör érintett.

További információ a [Web akadálymentességi kisokos 26. részében érhető el](#).

9. Egyes aktuálisan nem látható (rejtett) elemekre is rááll a billentyűfókusz vagy olyan helyre kerül, ami nem logikus. Ez nagyban nehezíti a csak billentyűzetet használó felhasználók oldalon belüli navigációját.

Példa:

- a. Az "Egységek" aloldalon lévő cikkek címsoraihoz és az alattuk lévő "Bővebben" szöveghez ugyanaz a hiperhivatkozás van társítva. Ez hiba, mert ugyanarra a hiperhivatkozásra kétszer egymás után nem kerülhet a billentyűfókusz, mivel az lassítja az oldal billentyűzettel történő bejárását.
- b. Az "Egységek" aloldalon lévő cikkek címsorai előtt olyan elemre kerül a billentyűfókusz, amelynek aktiválásának hatására nem történik semmi. Ez lassítja az oldal billentyűzettel történő bejárását.
- c. A főoldalon lévő, beágyazott Facebook oldal böngészése során a posztok folyamatosan betöltődnek, ezért a felhasználó nehezen léphet az oldal következő elemére billentyűzet segítségével. Szükséges a Facebook modul elé egy ugrólink elhelyezése, amellyel a felhasználó közvetlenül a Facebook modult követő elemre léphet.
- d. A sütiokról szóló sáv tartalmaira a tabulátorsorrend első elemeiként kell rákerülnie a billentyűfókusznak.

További információ a [Web akadálymentességi kisokos 21. részében](#), [22. részében](#) és [25. részében érhető el](#).

10. A honlapon megtalálható az akadálymentesítési nyilatkozat, azonban az tartalmilag és formailag sem felel meg az előírásoknak. Az akadálymentesítési nyilatkozatot képernyőolvasó programok segítségével olvasható formában szükséges közzétenni, ugyanis a jelenlegi formátumban a képernyőolvasó szoftverek a nyilatkozat tartalmának nem minden elemét olvassák fel megfelelően. A végrehajtási eljárás szakaszban a Digitális Magyarország Ügynökség Zrt. Digitális Szolgáltatások Felügyelete feltüntetése szükséges. Az akadálymentesítési nyilatkozat elkészítéséhez az útmutató, illetve a kitöltendő sablon a <https://services.gov.hu/akadalymentesites/akadalymentesitesi-nyilatkozatok> weboldalon található.

Akadálymentes verzió

A vizsgált weboldal ún. akadálymentes nézettel, vagy az akadálymentességet támogató bővítménnyel rendelkezik.

WCAG szabvány szerint a weboldalakon a megfelelésig biztosításának előnyben részesített módja a tartalmak közvetlen hozzáférhetősége. Az egyéb megoldások, mint az alternatív nézet - indokolt esetben - csak másodlagos opcióként szerepelhet, amelyre tekintettel a vizsgált weboldal alternatív nézetét, vagy az akadálymentességet segítő bővítményt az ellenőrzés során nem vettük figyelembe.

A fogyatékkal élő személyek - fogyatékoságukhoz igazodóan - rendelkeznek már jól megszokott, saját eszköztárral, amelyek egy honlap akadálymentes használatát segítik. A weboldalba beágyazott alternatív verziót létrehozó kiegészítők nem egységesek, így ezeket a felhasználók többsége mellőzi. Ezen bővítmények javítása is bonyolultabb, körülményesebb, mivel legtöbbször harmadik féltől származó megoldások.

Továbbá a WCAG szabvány kimondja, hogy az alternatív (akadálymentes) nézet akkor fogadható el, amennyiben az megfelel a szabvány minden AA kritérium szintjén található előírásnak.

A fentiekre tekintettel javasoljuk a weboldal alapértelmezett nézetét hozzáférhetővé tenni a szabvány AA szintjének megfelelően.

További információ a [web akadálymentességi kisokos 6. részében érhető el](#).